

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3741

Vragen van het lid **Van Baarle** (DENK) aan de Ministers van Infrastructuur en Waterstaat en Financiën over *de leidingwaterbelasting* (ingezonden 30 juni 2022).

Antwoord van Minister **Harbers** (Infrastructuur en Waterstaat), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 22 augustus 2022).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de leidingwaterbelasting?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat een huishouden van 4 personen gemiddeld zo'n 180 m³ water per jaar verbruikt en daar € 60,- leidingwaterbelasting over betaalt?

Antwoord 2

Het klopt dat een huishouden van vier personen gemiddeld ca. 180 m³ leidingwater per jaar verbruikt.² De leidingwaterbelasting bedraagt € 0,359 per m³ water in 2022 en bij een drinkwaterverbruik van 180 m³ betaalt een huishouden dan € 64,62 aan de leidingwaterbelasting.

Vraag 3

Klopt het dat bedrijven als Tata Steel, die tientallen miljoenen m³ water per jaar verbruiken, per jaar slechts € 100,- leidingwaterbelasting betalen?

Antwoord 3

Er is een jaarlijks heffingsplafond van 300 m³ per aansluiting. Bij een drinkwaterverbruik van 300 m³ of meer per aansluiting, wordt € 107,70 aan leidingwaterbelasting geheven.

Vraag 4

Waarom is bij de leidingwaterbelasting geen evenredig of progressief tarief?

¹ Website BNNVARA, 27 juni 2022 (Huishouden betaalt 60 euro waterbelasting, Tata Steel slechts 100 euro – Joop – BNNVARA)

² CBS en Vewin (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/26/drinkwatergebruik-130-liter-per-persoon-per-dag-in-2019>)

Antwoord 4

De leidingwaterbelasting is een milieubelasting; een belasting om milieuvriendelijk gedrag te bevorderen. In 2000 werd de leidingwaterbelasting geïntroduceerd in de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm). Uitgangspunt bij de invoering van deze wet in 2000 was een verschuiving aan te brengen van de belasting op inkomen uit arbeid naar belastingen op milieuschadelijke activiteiten. Daarbij was lastenverschuiving voor burgers voorzien, maar geen lastenverzwaring voor bedrijven. Om dit te bereiken is een heffingsplafond ingesteld.

Vraag 5

Deelt u de mening dat er voor grote bedrijven op deze manier een verminderde prikkel is om efficiënt om te gaan met water?

Antwoord 5

Het klopt dat de leidingwaterbelasting alleen voor kleinverbruikers een prikkel biedt om zuinig om te gaan met leidingwater.

Vraag 6 en 7

Klopt het dat voor 4 miljoen mensen in Nederland een tekort dreigt aan drinkwater?

Klopt het dat dit komt, omdat er als gevolg van de klimaatcrisis te weinig water via de Maas Nederland binnenkomt?

Antwoord 6 en 7

Recentelijk heeft RIWA-Maas een rapport gepubliceerd waarin potentiële risico's voor de drinkwatervoorziening in Nederland en België worden beschreven³. Verschillende klimaatscenario's laten zien dat er steeds minder water door de Maas naar Nederland komt als gevolg van klimaatverandering. Daarnaast spelen er ook sociaaleconomische factoren die leiden tot een toename van het watergebruik. Daarbij gaat het om factoren zoals bevolkingsgroei en economische groei. Minder aanvoer in de zomer en meer watergebruik kunnen in de toekomst mogelijk knelpunten opleveren. Via verschillende routes wordt gewerkt aan oplossingen: via het programma Water en Bodem Sturend, Integraal Riviermanagement (IRM), het Deltaprogramma Zoetwater (DPZW) en in internationaal verband middels de internationale Maascommissie, waar het onderwerp laagwater expliciet op de agenda staat. Daarnaast is recent onder de Common Implementation Strategy van de Kaderrichtlijn Water een werkgroep gestart gericht op waterschaarste en droogte. In deze trajecten komen maatregelen aan de orde zoals:

- Het aanpassen van de ruimtelijke inrichting aan de beschikbaarheid van water;
- Meer water vasthouden en bergen, zodat dit gebruikt kan worden in droge perioden;
- Zuiniger omgaan met water (water besparen).

Ook de drinkwatersector zelf onderneemt actie door te zoeken naar eventuele alternatieven om de leveringszekerheid van de drinkwatervoorziening in het Maasstroomgebied ook in de toekomst in stand te houden. Te denken valt daarbij aan aanvoer vanuit andere rivieren, ontzilting van zeewater, het stimuleren van waterbesparing door gebruikers van drinkwater en hergebruik van water.

Vraag 8

Klopt het dat er bij een vijftal bedrijven ook al geweigerd is door drinkwaterbedrijven om extra water te leveren?

Antwoord 8

Ja, Vitens heeft aangegeven dit jaar vijf voedselproducenten een aansluiting te hebben geweigerd.

³ <https://www.riwa-maas.org/news/rapport-deltares-klimaatverandering-raakt-ook-drinkwaterproductie-maas/>

Vraag 9

Zou een verhoging van de leidingwaterbelasting voor grote bedrijven kunnen leiden tot het zuiniger omgaan met drinkwater? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Over het algemeen heeft een verhoging van de prijs een negatief effect op de vraag naar een product. De prijselasticiteit van drinkwater voor huishoudens is laag, dit betekent dat een prijsverhoging een klein effect heeft op de vraag. Bij bedrijven is de prijselasticiteit naar verwachting gemiddeld hoger. Dat betekent dat bedrijven over het algemeen sterker zullen reageren op een prijsstijging van water. Het verhogen van alleen het tarief van de leidingwaterbelasting leidt bij grootverbruikende bedrijven nu niet tot minder waterverbruik. Dat komt door het heffingsplafond. Wanneer het heffingsplafond verhoogd wordt, eventueel in combinatie met het verhogen van de tarieven, zal het grootverbruikende bedrijven wel aanzetten tot zuiniger drinkwatergebruik. In hoeverre de prijs van drinkwater invloed heeft op de vraag hangt af van de alternatieven en besparingsmogelijkheden.

Vraag 10

Hoe oordeelt u over een dergelijke verhoging van de leidingwaterbelasting voor grote bedrijven?

Antwoord 10

Er loopt een onderzoek naar de maatregelen en instrumenten om waterbesparing door huishoudens en bedrijven te bevorderen. In het onderzoek wordt ook gekeken naar de voor- en nadelen van aanpassing van de belasting op leidingwater. De Kamer wordt hierover in het najaar geïnformeerd.